

Greta og John Heggem på Estenstadytta 25. juni 2000. Bilde utlånt av Greta og John Heggem

Vertskap på Estenstadytta i 25 år

Av Ragnhild E. Lande

Vi møter et opplagt ektepar Heggem hjemme i Bergheimsveien en strålende oktoberdag i 2001. John og Greta overtok hytta 1. april 1975 og John forteller: "Den våren hadde snøen forsvunnet tidlig, men da jeg skulle hente nøkkelen 2. påskedag, begynte det å snø. Det ble faktisk så mye snø at vi bare kom oss opp en gang med lastebil, resten måtte stort sett bæres." Veien ble ikke brøytet

den gangen. Etter at de hadde flytta inn, spilte det heller ingen rolle, for de hadde ingen bil. Hele familien bodde på hytta i helgene. De startet hjemmefra om fredags ettermiddagene med minstejenta, melka og masse oppakning i barnevogna, to unger til på slep og store ryggsekker med mat og klær til tre unger for hele helga. Selv om gjærbaksten alltid ble bakt på hytta, ble alle andre kaker bakt hjemme og frakta med opp.

Den mest strabasiøse turen var en juledags ettermiddag. Det var skodde, blaut snø og tungt å gå. Minstejenta hadde avansert til akebrett. Greta hadde frossen sjokoladekake i sekken. Den hadde hun lagt inn mot ryggen, og kulden fra "is-blokken" spredte seg gjennom sekk og klær og gjorde turen ekstra kald og slit-som. På hytta ble det tradisjon med gang rundt juletreet 2. juledag. Etter noen år kom nissen også. Dessverre måtte både gangen rundt treet og nissen kuttes ut p.g.a. alt for mye folk og mas.

Selv om det var kommet vei til hytta da Heggem overtok, var den ikke like fin som i dag. Om vinteren ble den ikke brøytet, og John kjøpte snøscooter som han frakta varer på i mange år. Når scooteren til slutt ikke ville mer, bestemte kommunen at veien skulle brøytes, så de kunne kjøre opp. Selv om det bare en gang bars utom veien på glattisen, var det mye spenning når de måtte stoppe i bakkene for å legge på kjettinger eller ta beina fatt det siste stykket. Det hendte at veien var stengt ellers også. Elgen sto der, og måtte få stå til den sjøl valgte å flytte seg. En gang Åsvang helselag skulle opp på kveldstur med deltagere som hadde tillatelse til å kjøre opp, hadde kommunen gravd over veien uten å varsle. Heldigvis ordnet det seg, og helselaget fikk sin årlige avslutning på hytta. Det hadde de i 24 av 25 år.

For mange innebar en tur i marka alltid en tur innom hytta til nystekte vafler og wienerbrød. Hvor mye mat gikk det på

ei helg? Hvordan beregne hva som kom til å gå med? John sier de lærte fort å se på været, anslå besøket og ordne med mat etter hvert. Det ble standard å lage 30 liter vaffelrøre, men det hendte at det måtte lages mer. Wienerbrødene var vi-den kjent, og John anslo at det kunne gå med inntil 300 på en dag med mye besøk. Verre var det å beregne hvor mye rømmegrøt som trengtes om onsdagene. Det hendte at det kom et lag på 20 stykker som alle ville ha grøt, eller at det kom langt flere skoleklasser enn de som hadde gitt beskjed. Det kunne være 5-6 klasser samtidig, mens bare 2-3 hadde gitt beskjed. Likevel var det ikke mange ganger det ikke var nok grøt på 25 år. Det skjedde en gang da St. Hansaften falt på en onsdag. Selv om de hadde forberedt storinnrykk, tok det "helt av" med lang kø foran disken fra de åpnet klokka 16 og til grytene var tomme i 21-tida. Da fløt glassdisken der de satte tallerkenene av rømmegrøtfett, og etternølerne knurret fordi de ble snytt for grøt på selveste St. Hansaften.

Det var mange faste gjenger og besø-kende på hytta. Noen kom veldig tidlig og spiste frokost med vertsfamilien, så lenge de bodde der i helgene. En gang hadde en av de faste morgengjestene glemt at klokka skulle flyttes på grunn av sommertid. På hytta våknet de av at noen dundret i veggen kl. 6.30, og det ble litt tidligere morgenkaffe enn normalt.

Å bo i marka i helgene slik Heggemfamilien gjorde de først årene, ga mange fine naturopplevelser. Den tamme reven som spiste vafler og pølse fra hendene deres var selskapssyk og holdt seg rundt hytta. Den satt på vedhaugen og fulgte arbeidet, men tok seg en skogstur når folket og hundene begynte å komme.

Det var en regel at maten, for eksempel vaflene, aldri ble solgt om de ikke var nylaget. Da gikk de til naboene i skogen og til besøkende hunder. En hyggelig historie fra Heggems siste dag på hytta handler også om dyrene og vaflene. Under ryddingen ble ved en misforståelse en stor pose vafler kastet i containeren som sto utenfor. John og Greta kjørte hjem til middag og dro opp igjen etterpå. Da hørte de så rare lyder fra de nærmeste trærne. Der satt ca 20 ekorn og spiste vaffelkake. Helt i toppen av ei stor gran

satt et bitte lite ekorn med ei hel plate. De hadde vært i containeren og funnet posen, og fortsatt valfartet de til den for å forsyne seg. John og Greta syntes det var en flott avslutning på et langt hytteliv å se at ekorna fikk seg et skikkelig festmåltid.

Den fine røyskatta som en vinter bodde i kjelleren, står utstoppet hjemme i Bergheimsveien og minner om trivelig men uvedkommende besøk. Verre var andre uvelkomne besøk. De første åra, før de fikk lagt inn alarm, var det innbrudd nesten hver uke. En gang hadde tyvene dekt bordet og ordnet seg med speilegg og spekemat, en annen gang hadde de gått fullstendig berserk. Service, glassdisk, saftkjøler med mer var knust og lå i en haug, flasker var kasta ut gjennom vinduene, tak og vegger tilgri-set med alt fra råe egg til ketchup. Da

Estenstadytta etter tilbygget i 1974.

Bilde utlånt av Greta og John Heggem

var det å begynne oppryddingen fredag kveld, for på lørdagen kom turfolket.

De første årene lå ansvaret for hytta på Strindamarkas Vel, og det var et godt forhold mellom styret og vertskapet. I 1990 ble Strindamarkas Vel nedlagt, og kommunen overtok ansvaret. De var gniene på pengene til vedlikehold. Hvert år het det: "Vi skal få det med på neste års budsjett", og slik forskjøv problemene seg helt til golvene på de innerste rommene var råtnet opp. Etter lekkasjer

i 20 år, ble taket reparert og isolert. Da steg innetemperaturen med 4-5 grader.

Å drive et serveringssted i marka er ikke som en vanlig jobb. Fem helger og fem uker for året var de fri. Ellers var John og Greta på hytta hver helg og hver onsdag i 25 år. Det var også private arrangementer utenom de faste åpningsdagene. De trivdes veldig godt og er begge enige om at de har hatt en fin arbeidsplass, og best av alt, de er blitt kjent med mye kjekt folk.

Gården Tømmerholt malt av Paul Kastbrekken.
Maleriet henger på Estenstadhytta (se også
forsidebildet)

Greta og John sluttet 31. juni 2000. Fra 1. august overtok Tone og Berit Olsø. De ble der en sesong. Ny vert fra 1. august 2001 er Roar Amundsen.